

NSO SINE HOVEDPRIORITERINGER TIL STATSBUDDSJETTET 2015

- At studiestøtten økes til 1,5 G og fordeles over 11 måneder
- At det gis statlig tilskudd til bygging av minst 3000 studentboliger i regi av studentsamskipnadene

NSOs mener det viktigste politiske satsingsområdet i statsbudsjettet er studentøkonomi.

For at alle skal ha lik rett og like muligheter til å gjennomføre høyere utdanning må de økonomiske rammevilkårene legges til rette for dette. Vårt landsmøte har vedtatt to hovedprioriteringer for å nå målet om en bedre studentøkonomi, men vi har forståelse for at begge punkter ikke kan innføres med full effekt samtidig, og responsen fra studentene kommer derfor an på hvor stor økning det blir i budsjettet på hver av de to punktene. For eksempel vil 11 måneders studiestøtte være en kjempeseier for hele studentbevegelsen, det vil også det å knytte studiestøtten til G-systemet og få en konkret plan for opptrapping. Siden boutgifter spiser opp 3/4 av studiestøtten, har NSO også prioritert flere studentboliger i budsjettinnspillet vårt. Her er det behov for at den satsingen som er igangsatt blir styrket.

I statsbudsjettet 2014, under behandlingen 26. november i vedtak 29, står det at regjeringen skal utrede studentenes levekår med sikte på å realisere heltidsstudenten, og at det skal innebære en plan for økning av studiestøtten og studiestøttens lengde.

Tid til kunnskap

Bedret studentøkonomi skaper sosial mobilitet for den enkelte og muligheter for alle. Ikke minst skaffer det Norge den kompetansen som trengs for å sikre fremtidens konkurranseevne, styrke velferdsordningene og trygge arbeidsplassene.

Fakta:

- 94 prosent av alle norske studenter hadde yrkesinntekt i løpet av 2010. Denne utgjorde 53 prosent av totalt disponibel inntekt. 60 prosent jobber ved siden av studiet, mens 90 prosent jobber i løpet av året.
- Studiestøtten har siden 1975 falt med rundt 35 prosent sammenlignet med lønnsutviklingen, og gikk ned 1 prosent fra 2005 til 2010.
- Frafallskostnadene for 2009-kullet beløper seg til 1,16 mrd. kroner.
- Om studenter lever bare på studiestøtten, går de i snitt 3600,- i minus per måned, ifølge SIFOs referansebudsjett.

Sammenliknet med utviklingen av G, grunnbeløpet i folketrygden, har studiestøtten hatt en mye dårligere utvikling enn den generelle velferdsutviklingen i Norge. (Lenke til G-tabellen: <http://www.skatteetaten.no/no/Tabeller-og-satser/Grunnbelopet-i-folketrygden/>)

NSOs bekymring er at studentenes behov for inntektsskapende arbeid går ut over tiden de kan bruke på selve studiene. Vi mener at både samfunnet og den enkelte student vil være best tjent med at det er læringsutbyttet som skal stå i fokus i studietiden.

For samfunnet er det store kostnader knyttet til frafall og sen gjennomføring. Flere tiltak må gjennomføres for å minske dette. Veiledning, oppfølging og større faglige krav i studiet er den ene siden, og studentøkonomi som gir tid til å prestere er den andre.

Studiestøtten må økes til 1,5 G og fordeles over 11 måneder

NSO mener staten og studentene har et felles ansvar for å utvikle kunnskap og kompetanse man trenger både til dagens og morgendagens samfunn.

Fakta:

- SIFOs referansebudsjett og tall fra SSBs levekårsundersøkelse blant studenter viser at studenter i 2013 trenger i underkant av 12 500 kroner å leve for hver måned.
- Dersom studiestøtten økes til 1,5 G fordelt over 11 måneder vil studentene fortsatt ha behov for å skaffe seg ca. 800 kroner i måneden for å ha nok inntekter til å klare utgiftene, mens de i dag trenger hele 3600 kroner utenom studiestøtten i måneden.

Studentbudsjettet for 2013 viser at studiestøtten ikke svarer til de reelle utgiftene studenter har. For enkelte vil utgiftene være betydelig høyere da boutgifter, spesielt i de større byene, vil utgjøre mer enn den gjør i dette budsjettet.

Hva	Kostnad per mnd. (2013)
Mat og drikke	kr 2 275
Klær og sko	kr 720
Personlig pleie	kr 580
Lek og fritid	kr 930
Reise	kr 380
Andre dagligvarer	kr 240
Husholdningsart.	kr 320
Møbler	kr 310
Telefoni og medier	kr 1 450
Pensum	kr 478
Husleie	kr 4 714
Sum	kr 12 397
Studiestøtte pr. måned 2013/2014	kr 9 440
Differanse (dagens nivå)	-kr 2 957
Studiestøtte pr. måned 1,5 G over 10 måneder	kr 12 787
Differanse (1,5 G 10 mnd)	kr 390
Studiestøtte pr. måned 1,5 G over 11 måneder	kr 11 624
Differanse (1,5 G 11 mnd)	-kr 773

Studentbudsjettet 2013 er basert på tall fra SIFOs referansebudsjett for forbruksutgifter 2013 og SSBs levekårsundersøkelse blant studenter 2010. Tall fra 2010 er inflasjonsjustert til 2013-nivå.

I dag gis studiestøtten over ti måneder, selv om mange har eksamen til langt ut i den ellefte. Studenter jobber gjerne i sommerferien og mellom semestre, men den minst gunstige måneden for studenter å jobbe på er mai, midt i eksamenstiden. NSO mener derfor at studenter skal få studiestøtte den tiden de faktisk er studenter.

Studentboliger

Det ble bevilget midler til å bygge 1259 boliger i 2014. Dette bør økes til 3000 i 2015. Boligutgiftene er studentenes største utgift, og hele 74 % av studiestøtten går direkte til boutgifter. En økt studentboligbygging er det mest målrettede tiltaket for å holde studentenes utgifter nede. En økning av studentboligbygging er også en satsing på leiemarkedet i sin helhet. Desto flere studentboliger som bygges, desto mer lettes presset på og prisveksten i det private leiemarkedet. Samskipnadene søkte i fjor om statlig tilskudd til å bygge over 5000 boliger. Det viser at manglende boligprosjekter- eller tomter ikke er hovedutfordringen.

Utregning på kostnader gitt tilskudd tilsvarende statsbudsjett 2014:

Antall boliger	3000
Alle i pressområde	900 MNOK
Alle utenfor pressområde	720 MNOK
50/50 pressområde/utenfor	810 MNOK

NSOs statsbudsjettkrav for 2015:

- **At studiestøtten økes til 1,5 G og fordeles over 11 måneder.** Sum: 2,4 milliarder kroner budsjettkonsekvens for stipend 2015. (KDs prop. 1 S, programkategori 07.80 Utdanningsstøtte).
- **At det gis statlig tilskudd til bygging av minst 3000 studentboliger i regi av studentsamskipnadene.** Sum: 720-900 MNOK (se tabellen over) (KDs prop. 1 S, programkategori 07.60 Høgre utdanning og fagskoleutdanning, kap. 270).

NSO gikk hardt inn for å beholde 11 måneders studiestøtte da det ble lagt frem i budsjettforslaget for 2014. Som vi vet førte ikke det helt frem. Det gjør at det fremdeles er behov for både en bedre studiefinansiering og flere studentboliger i fremtidige budsjett.

http://www.sifo.no/page/Lenker/Meny_lenker_forsiden/10242/10278

<http://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/studenters-inntekt-okonomi-og-boutgifter>